

Uchwała nr 79/2025

VI Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

z dnia 28 maja 2025 roku

w sprawie opinii o możliwości spłaty pożyczki długoterminowej przez Gminę Nowa Słupia

VI Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach:

Przewodnicząca: Iwona Kudła

Członkowie: Monika Różycka

Zbigniew Rękas

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2025 r. wniosku Burmistrza Miasta i Gminy Nowa Słupia o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki w kwocie 2.000.000,00 zł, działając na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) uchwała, co następuje:

opiniuje pozytywnie możliwość spłaty przez Gminę Nowa Słupia pożyczki długoterminowej w kwocie 2.000.000,00 zł.

Uzasadnienie

W dniu 7 maja 2025 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach wpłynął wniosek Burmistrza Miasta i Gminy Nowa Słupia z dnia 07.05.2025 r. nr FN.3060.1.2025 dotyczący wydania opinii o możliwości spłaty przez Gminę Nowa Słupia pożyczki długoterminowej w kwocie 2.000.000,00 zł celem sfinansowania:

- w 2025 roku planowanego deficytu budżetu w kwocie 1.000.000,00 zł
- w 2026 roku planowanego deficytu budżetu w kwocie 1.000.000,00 zł.

Podstawą wydania niniejszej opinii są niżej wskazane uchwały Rady Miejskiej w Nowej Słupi:

- 1) Uchwała nr X/90/24 z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Nowa Słupia na 2025 rok ze zmianami, w tym w szczególności wynikającymi z uchwały nr XVI/26/25 z dnia 29 kwietnia 2025 r.

W powyższej uchwale określone zostały między innymi:

- planowane na 2025 przychody z tytułu opiniowanej pożyczki długoterminowej w kwocie 1.000.000,00 zł,
- planowane na rok 2025 przychody z tytułu sprzedaży wyemitowanych papierów wartościowych w tym, obligacji komunalnych, dla których zbywalność jest ograniczona (tzn. nie istnieje dla nich płynny rynek wtórny) w kwocie 9.548.400,31 zł
- limit zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych na:
 1. sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 7.579.514,75 zł,
 2. spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 2.968.885,56 zł,

3. sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu w kwocie 3.000.000,00 zł,

- planowane rozchody budżetowe w kwocie 2.968.885,56 zł przeznaczone na wykup papierów wartościowych - obligacji komunalnych (których zbywalność jest ograniczona) w kwocie 2.283.000,00 zł, spłatę kredytów w kwocie 631.885,56 zł oraz spłatę pożyczek w kwocie 54.000,00 zł

Zatem pożyczka będąca przedmiotem niniejszej opinii w części w jakiej planowana jest do uruchomienia w 2025 roku, tj. w wysokości 1.000.000,00 zł, uwzględniona została w planowanych na 2025 rok przychodach budżetowych oraz ustalonych na 2025 rok limitach.

W tym miejscu Skład Orzekający wskazuje, że zaciągnięcie kolejnej transzy pożyczki będzie wymagało ujęcia jej w limitach dla zaciąganych zobowiązań, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, w uchwale budżetowej na 2026 rok, w którym uruchamiana będzie transza pożyczki. Ustalenie właściwych limitów zaciągania zobowiązań będzie czynić zadość wskazanemu przepisowi prawa, a tym samym dyspozycji art. 91 ust.1 ustawy o finansach publicznych, stanowiącemu, że suma zaciągniętych kredytów i pożyczek, innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych nie może przekroczyć kwot określonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego.

- 2) Uchwała nr X/89/24 z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowa Słupia na lata 2025-2041 ze zmianami, w tym w szczególności wynikającymi z uchwały nr XVII/32/25 z dnia 15 maja 2025 r.

W uchwale tej m.in. określone zostały na 2025 rok przychody oraz rozchody budżetowe, których wartość odpowiada kwotom przychodów i rozchodów zaplanowanych w budżecie Gminy Nowa Słupia. Przedmiotowa pożyczka w łącznej kwocie 2.000.000,00 zł uwzględniona została w ustaleniach wieloletniej prognozy finansowej w zakresie prognozowanych na lata 2025-2026 przychodów (w 2025 r. w kwocie 1.000.000,00 zł, w 2026 r. w kwocie 1.000.000,00 zł), a także rozchodów, długu oraz niżej wykazanego wskaźnika.

Skład Orzekający ustalił, że niniejszą uchwałą określono wydatki na obsługę długu, których łączna planowana wartość w latach 2025-2041 wynosi 25.678.593,00 zł. Nadmienić należy, iż wspomniana planowana kwota wydatków na obsługę długu dotyczy wcześniej zaciągniętych zobowiązań oraz planowanych do zaciągnięcia obligacji komunalnych, natomiast oprocentowanie opiniowanej pożyczki wynosić będzie 0 %.

W ww. uchwale wskazano, że na koniec 2024 r. dług Gminy Nowa Słupia wynikający z zaciągniętych zobowiązań stanowiących tytuł dłużny wynosił 44.957.853,05 zł. W przypadku zaciągnięcia nowego zobowiązania (będącego przedmiotem niniejszej opinii) jak również po uwzględnieniu planowanego do zaciągnięcia zobowiązania z tytułu obligacji komunalnych w kwocie 9.548.400,31 zł oraz po uwzględnieniu planowanych w rozchodach budżetu spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 2.968.885,56 zł dług Gminy Nowa Słupia na koniec 2025 roku wyniesie 52.537.367,80 zł i będzie wzrastał do kwoty 53.537.367,80 zł w 2026 roku, w którym uruchomiona zostanie ostatnia transza przedmiotowej pożyczki w kwocie 1.000.000,00 zł oraz w którym Gmina zaciągnie planowane zobowiązanie z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych w kwocie 3.436.568,32 zł.

Skład Orzekający zwraca uwagę na wskaźnik prognozowanej łącznej kwoty długu w stosunku do planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych nieprzeznaczonych na sfinansowanie planowanego deficytu budżetowego, który w roku 2025 wyniesie 98,23%, natomiast w 2026 roku wynosić będzie 93,91 %. Można zatem

założyć, że w zakresie kwoty długu spełniona zostanie dyspozycja wynikająca z art. 296c ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Aktualnie obowiązująca Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Nowa Słupia potwierdza, że w planowanym okresie spłaty długu, tj. w latach 2025-2041 wskaźniki zadłużenia (uwzględniające również spłatę opiniowanego zobowiązania) spełniają wymogi określone w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający jednocześnie zaznacza, iż w roku 2026 planowana spłata zadłużenia wynosi 12,52%, przy dopuszczalnym limicie spłaty zobowiązań wynikającym z art. 243 ust.1 ww. ustawy 13,12 %, a zatem różnica między planowaną spłatą a granicą dopuszczalności wynosi 0,60 pp.

Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec I kwartału 2025 r. wynika, że Gmina Nowa Słupia nie posiada zobowiązań finansowych z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji, ani zobowiązań wymagalnych, a dług Gminy Nowa Słupia wynikający z zaciągniętych zobowiązań stanowiących tytuł dłużny wynosił 44.786.381,66 zł.

- 3) Uchwała nr XVI/27/25 z dnia 29 kwietnia 2025 r. w sprawie zaciągnięcia długoterminowej pożyczki w Świętokrzyskim Funduszu Rozwoju Sp. z o.o. w Kielcach.

Uchwała ta określa kwotę zaciąganej pożyczki do wysokości 2.000.000,00 zł, okres jej spłaty (w latach 2026- 2032) oraz źródło spłaty, którym będą dochody własne gminy. Zabezpieczeniem pożyczek będzie weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową opatrzoną kontrasygnatą skarbnika. Ponadto stanowi, że środki z pożyczki przeznacza się na finansowanie planowanego deficytu budżetu w związku z realizacją zadania „Budowa lub rozbudowa instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE wraz z przyłączami i możliwością budowy magazynów energii działających na potrzeby danego źródła OZE oraz punktu ładowania pojazdów elektrycznych na terenie Gminy Nowa Słupia (2025-2026) ujętego w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Nowa Słupia.

Pożyczka zostanie postawiona przez Bank do dyspozycji Gminy Nowa Słupia w latach 2025-2026. Planowane uruchomienie pożyczki wynosi:

- w roku 2025 – 1.000.000,00 zł,
- w roku 2026 – 1.000.000,00 zł,

Na podstawie wyżej przedstawionych ustaleń Skład Orzekający stwierdza, że zarówno zaciągnięcie przez Gminę Nowa Słupia pożyczki długoterminowej w kwocie 2.000.000,00 zł, jak i spłata tej pożyczki odpowiadają wymogom prawnym związanym z zaciąganiem tego rodzaju zobowiązania. Wymogi prawne dotyczące zaciągania i spłaty przez j.s.t. pożyczek długoterminowych określone zostały w art. 89 ust 1 pkt 2 , art. 91 ust. 1, art. 212 ust. 1 pkt 4-6, art. 229, art. 226 ust. 1 pkt 5 i pkt 6a oraz art. 243 ust. 1 ww. ustawy o finansach publicznych, a także w art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.).

Reasumując: wobec spełniania przy zaciąganiu i spłacie opiniowanego zobowiązania zaliczanego do tytułów dłużnych aktualnie obowiązujących wymogów prawnych wynikających z ww. przepisów, jak również w wyniku oceny wpływu planowanego zobowiązania na realizację zadań publicznych stosowanie do art. 9 ust. 1 a ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2500 ze zm.) postanowiono jak w sentencji.

Z uwagi jednak na to, że zobowiązanie będące przedmiotem niniejszej opinii jest zobowiązaniem długoterminowym (ostatnim rokiem jego realizacji będzie rok 2032) Skład Orzekający podnosi i zastrzega, że:

— w okresie obejmującym spłatę opiniowanego zobowiązania mogą nastąpić trudne do przewidzenia w dniu wydawania niniejszej opinii zmiany w sytuacji finansowej Gminy Nowa Słupia, które mogą mieć w latach przyszłych istotny wpływ na kształtowanie się relacji wynikającej z art. 243 ust 1 ustawy o finansach publicznych. Podkreślenia wymaga to, że wskaźniki zadłużenia (uwzględniające również spłatę przedmiotowej pożyczki) określone w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Nowa Słupia stosownie do wymogów wynikających z art. 243 ust 1 ustawy o finansach publicznych ustalane są na podstawie prognoz finansowych dotyczących między innymi dochodów i wydatków bieżących budżetu Gminy Nowa Słupia, które to wartości można jedynie oszacować, a nie określić jako pewne. Jednocześnie Skład Orzekający wskazuje na konieczność stałego monitorowania przez jednostkę prawidłowej realizacji dochodów i wydatków budżetowych w celu zachowania relacji wynikającej z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

- ocena wpływu planowanego zobowiązania na realizację zadań publicznych zgodnie z art. 9 ust. 1a ww. ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw dokonana została na dzień wydania niniejszej opinii w odniesieniu do bieżącego roku budżetowego i lat następnych objętych analizowaną uchwałą WPF. Oceny tej dokonano również w oparciu o analizowane przez Skład Orzekający ww. kryteria prawne oraz sprawozdania za ostatni okres sprawozdawczy sporządzone na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 133) oraz rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652),

— nie posiada umocowania do wydawania opinii o możliwości spłaty pożyczki w oparciu o inne podstawy niż wynikające z wyżej wskazanych przepisów prawa,

— niniejsza opinia nie stanowi oceny zdolności do spłaty zaciąganej w rozumieniu art. 70 w związku z art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1646 ze zm.). Ocena ta należy wyłącznie do banku udzielającego pożyczki.

Pouczenie

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych Burmistrzowi Miasta i Gminy Nowa Słupia przysługuje prawo wniesienia odwołania od niniejszej uchwały do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Iwona Kudła